

DRUHY VĚT A JEJICH ZNAMÉNKA – METODICKÝ LIST K PREZENTACI PRO UČITELE NEBO RODIČE

Autor: Fryzelková Vendula

Datum vytvoření: 30. 10. 2020

Téma: Druhy vět a jejich znaménka

Určení: 2. – 3. třída ZŠ

Obsah = učivo: Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura)

Obsahový rámec: Jazyková výchova

Prostředky: Prezentace Powerpoint, pracovní list **Pomůcky:**

Psací potřeby, pastelky, kniha/noviny/časopis

Průběh činnosti:

Před zahájením činností je potřeba, aby měli žáci připravený pracovní list, psací potřeby, pastelky, knihu, noviny nebo časopis a samotnou prezentaci. Pracovní list se shoduje s prezentací, takže děti zde po vyzvání zapisují své poznámky, doplňují informace, plní úkoly atd.

Pokud jsou děti připraveny, spusťte prezentaci. Prezentaci tvoří třicet snímků, ve kterých je vysvětlována problematika druhů vět podle postoje mluvčího. Každý snímek obsahuje mluvený komentář, takže děti mohou samostatně pracovat. Podle možností může učitel či rodič vypomoci, pokud žák něčemu nerozumí. Pokud děti v prezentaci něco doplňují, v dalším snímku je ukázáno správné řešení, aby si mohly své odpovědi ihned zkontrolovat a případně i opravit.

Nejdříve jsou děti vedeny k tomu, aby přemýšlely nad větami, které denně používají nebo slyší. Chtěla bych, aby se zamyslely nad tím, jestli jsou věty stejné, nebo se v něčem liší. Své nápady pak budou zaznamenávat do pracovního listu. Ukážeme si, že věty mají na konci různá znaménka, ty si ve větách vyznačí. Jednotlivé symboly si i pojmenujeme. Dalším rozdílem, na který si poukážeme, bude záměr věty neboli účel, za jakým větu říkáme. Děti k větám přiřadí, zda něco oznamuje, rozkazuje nebo vyjadřuje nějakou otázku nebo přání. Posledním rysem, který věty odlišuje, je jejich melodie. Děti si poslechnou jednotlivé věty a zakreslí, zda v ní intonace hlasu klesá či stoupá. Děti by si v tomto úvodu měly uvědomit, že věty se liší znaménky na konci věty, melodií, kterou ji říkáme, a záměrem, za jakým byla řečena.

Následně tyto rozdíly použijeme v charakteristikách jednotlivých druhů vět. Děti pomocí nápovědy a uvedeného příkladu věty vyplní její popis. Co nám věta vyjadřuje, co za ní píšeme a zda hlas, když větu říkáme, stoupá nebo klesá. Všechny příklady vět jsou zde zvlášť namluvené, je možné si je tedy poslechnout vícekrát. Ihned za prázdným snímkem, určeným k doplnění, si děti mohou prohlédnout správné řešení. Následně děti vymyslí nebo najdou v knize, novinách nebo časopisu daný druh věty. Takto budou děti postupovat u všech druhů vět, tedy u vět oznamovacích, otázek, přání a rozkazovacích.

Po seznámení s druhy vět si učivo procvičíme. Nejdříve budou děti určovat na vybraných větách z pohádky Zlatovláska, o jaký druh věty se jedná a doplní znaménko. Dále budou věty z daných slov skládat. A nakonec si přečtou úryvek a vyznačí v něm jednotlivé druhy vět určenými barvami.